

Fremsat den 7. november 2023 af Rosa Lund (EL), Jette Gottlieb (EL), Runa Friis Hansen (EL), Anne Hegelund (EL), Peder Hvelplund (EL), Trine Pertou Mach (EL), Søren Egge Rasmussen (EL), Søren Søndergaard (EL) og Victoria Velasquez (EL)

Forslag til folketingsbeslutning

om at give partnervoldsudsatte familiesammenførte ret til egen opholdstilladelse ved samlivsbrud

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte lovforslag inden udgangen af indeværende folketingsår, som giver familiesammenførte partnervoldsudsatte ret til at få forlænget eller ikke at få inddraget deres opholdstilladelse ved samlivsbrud, såfremt de kan leve op til de øvrige krav i udlændingelovens § 19, stk. 7.

Formålet med forslaget er at give familiesammenførte voldsudsatte bedre mulighed for at forlade en voldelig partner ved at mindske risikoen for, at de herved mister deres opholdstilladelse.

Bemærkninger til forslaget

Ifølge Socialstyrelsens undersøgelse af vold i nære relationer har næsten halvdelen af kvinder på de danske kvindekrisecentre etnisk minoritetsbaggrund (»Undersøgelse om vold i nære relationer 2022«, Socialstyrelsen, den 27. maj 2022). Disse kvinder bor på krisecentre, fordi de ellers lever i voldelige forhold. Mange af disse kvinder er familiesammenførte med en herboende partner, hvorfor deres opholdstilladelser er samlivsbetinget. Det stiller familiesammenførte voldsudsatte i en sårbar situation, da de risikerer at miste deres opholdstilladelse, hvis de forlader partneren.

Læg hertil, at de herved kan risikere at miste kontakten til deres børn og at blive hjemsendt til lande, hvor fraskilte kvinder er meget dårligt stillede. Det betyder, at mange familiesammenførte partnervoldsudsatte bliver hos deres voldelige partner.

Det er på trods af, at udlændingelovens § 19, stk. 7, faktisk giver myndighederne mulighed for at forlænge eller undlade at inddrage en opholdstilladelse ved et samlivsbrud, hvis dette skyldes vold.

Bestemmelsen kommer dog sjældent i brug og er så uigennemskuelig, at det ifølge forskere er de færreste voldsudsatte, der tør løbe risikoen (»Frygt for udvisning binder kvinder til voldelige ægtemænd«, Anika Liversage, Politiken, den 1. december 2021).

En af årsagerne hertil er, at bestemmelsen kun giver mulighed og altså ikke ret til egen opholdstilladelse, selv når den voldsudsatte kan leve op til bestemmelsens øvrige krav om dokumentation og integrationsvillighed.

Gældende lovgivning

En opholdstilladelse meddelt efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, § 9 c, stk. 1, eller § 9 q, stk. 2, (familiesammenføring af ægtefæller eller faste samlever) er betinget af, at parret har fælles bopæl. Hvis dette samliv ophører, er der som udgangspunkt grundlag for at inddrage eller nægte at forlænge opholdstilladelsen, fordi denne betingelse for opholdstilladelsen ikke længere er til stede, jf. udlændingelovens § 19, stk. 1.

Det fremgår dog af undtagelsesbestemmelsen i udlændingelovens § 19, stk. 7, at der ved afgørelse om inddragelse af en opholdstilladelse som familiesammenført til en ægte-

fælle eller fast partner skal tages særligt hensyn til, om opholdsgrundlaget ikke længere er til stede, som følge af at udlændingen eller dennes barn har været udsat for overgreb, misbrug eller anden overlast m.v. her i landet.

Hvis sådanne årsager er baggrunden for samlivsophøret, vurderer Udlændingestyrelsen, hvorvidt forholdene er omfattet af udlændingelovens § 19, stk. 7. I givet fald kan Udlændingestyrelsen træffe afgørelse om at forlænge eller at undlade at inddrage opholdstilladelsen.

Når Udlændingestyrelsen behandler en sag herom, skal den voldsudsatte dokumentere voldsudøvelsen, og det skal sandsynliggøres, at det er den reelle årsag til samlivsophøvelsen. Dertil lægges der vægt på, hvorvidt den voldsudsatte har udvist vilje til at lade sig integrere i det danske samfund, for eksempel ved at være jobsøgende, modtage danskundervisning og deltage aktivt i foreningslivet.

Problemer ved gældende lovgivning

Det faktum, at bestemmelsen anvendes så sjældent, skyldes formentlig først og fremmest, at for få kender muligheden, og dernæst, at dem, der gør, sjældent tør løbe risikoen ved at miste deres opholdstilladelse ved et samlivsbrud og derfor vælger at blive i voldelige forhold. Det skyldes ifølge forskere, at bestemmelsen stiller høje krav til dokumentation og integrationsvillighed, men også, at muligheden for at opretholde sin opholdstilladelse selv i tilfælde, hvor den voldsudsatte lever op til disse høje krav, stadig ikke er garanteret. Seniorforsker hos VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd Anika Liversager påpeger, at bestemmelsen er »så uigennemskuelig, at kvinder i praksis ikke tør læne sig op ad den«, jf. artiklen i Politiken som omtalt ovenfor.

Ændringsforslag til gældende lovgivning

Det foreslås, at udlændingelovens § 19, stk. 7, omformuleres således, at familiesammenførte voldsudsatte skal have ret til – og ikke bare mulighed for – at få forlænget eller ikke at få deres opholdstilladelse inddraget ved samlivsbrud, hvis de lever op til de øvrige krav for anvendelse af bestemmelsen.

Skriftlig fremsættelse

Rosa Lund (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at give partnervoldsudsatte familiesammenførte ret til egen opholdstilladelse ved samlivsbrud.

(Beslutningsforslag nr. B 40)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.